

تاریخچه زبان ترکی

تاریخچه زبان منطقه :

قبل از مهاجرت آریاها به فلات ایران، مردمی در این سرزمین زندگی می کردند که بومی محل بودند و به زبان مخصوصی سخن می گفتند. آمدن آریاها را بدین نواحی از بیست تا چهارده قرن قبل از میلاد می داند و لی تحقیقات دیگری که در این زمینه صورت گرفته است حکایت از آن دارد که پنج هزار سال پیش قوم «اورارتو» که محققان آنرا شاخه‌ای از نژاد آریایی می دانند در این ناحیه، یعنی منطقه ای که در جنوب کوه‌های قفقاز از ارمنستان تا کردستان و خلخال و سراب (در شرق و جنوب اردبیل) واقع است، زندگی می کردند. زبان های باستانی با آن که دراصل و ریشه یکی بوده است به سه شکل پارسی قدیم، اوستائی و پهلوی منقسم می دانند و بیشتر زبان های کنونی ایران را شاخه های دگرگون گشته آنها می پندارند. زبان اوستائی از آن جهت که اوستا، کتاب دینی زردشت، بدان نوشته شده است به زبان اوستائی معروف گشته است. این پیامبر ایران باستان از آذربایجان و به احتمال قریب به یقین از مغان اردبیل و دامنه های کوه سبلان برخاسته و که همان زبان مادها بود به این ترتیب می توان گفت که زبان اوستائی قدیمیترین زبان آریائی است که احياناً اردبیلیان باستان بدان سخن گفته اند چون مادها شکست خوردند زبان پارسی، بر اثر تسلط هخامنشیان، در آذربایجان نفوذ یافت و لی ساکنان این منطقه باز زبان پیشین خود را حفظ کردند و حتی در عهد سلوکی ها و اشکانی ها و ساسانی ها نیز به زبان آذری، که همان زبان مادی آمیخته با لغاتی از زبان بومیان پیشین بود سخن می گفتند.

زبان ترکی :

زبان ترکی رهاورد ترکان است که با نفوذ تدریجی آنها در این منطقه کم کم رایج گشته است. طوایف ترک نژاد برای بدست آوردن مراتع و چراگاه به سمت ایران آمدند و لی با اقتداری که دولت های اشکانی و ساسانی داشتند اجازه ورود به ایران نمی یافتند چون ساسانیان منقرض شدند و در نتیجه قبایل ترک بداخل ایران نفوذ کردند.

رواج زبان ترکی در آذربایجان قبل از سلطنت صفویان :

بعضی ها چنین پنداشته اند که شاه اسماعیل صفوی این زبان را رواج داد و آن را زبان مردم آذربایجان نمود در حالیکه در زمان او بیش از یکصد سال از آزادی و توطن قزلباش ها در آن نواحی می گذشت و لذا وقتی که شاه اسماعیل قیام کرد زبان ترکی بین مردم آذربایجان شایع بود و عامه نیز بدان سخن می گفتند.

www.tizhooshenemoone1.blog.ir